

Σχεσιακή Άλγεβρα

Τι έχουμε δει έως σήμερα

Σχεδιασμό και Υλοποίηση Σχεσιακών Βάσεων
δεδομένων

Μια γλώσσα ορισμού δεδομένων ΓΟΔ (για τον ορισμό των σχημάτων)

ένας μεταφραστής της ΓΟΔ επεξεργάζεται τις εντολές της ΓΟΔ, αναγνωρίζει τις περιγραφές των δομικών στοιχείων του σχήματος και αποθηκεύει την περιγραφή του σχήματος στον κατάλογο του ΣΔΒΔ

Μια γλώσσα χειρισμού δεδομένων ΓΧΔ (αφορά τα στιγμιότυπα)

- Γλώσσα ενημέρωσης
- Γλώσσες ερωτήσεων (το αντικείμενο των επόμενων διαλέξεων)

Γλώσσες Ερωτήσεων (query languages)

Επιτρέπουν την εύρεση πληροφορίας από μια βάση δεδομένων μέσω της διατύπωσης **ερωτημάτων** στον τρέχων στιγμιότυπο της βάσης δεδομένων

Γλώσσες Ερωτήσεων

Δύο μαθηματικές γλώσσες ερωτήσεων αποτελούν τη βάση για τις πραγματικές γλώσσες ερωτήσεων (π.χ., SQL) και για την υλοποίησή τους

- **Σχεσιακή Άλγεβρα (relational algebra)**: Λειτουργική “operational” (database byte-code!): αποτελείται από ένα σύνολο τελεστών και περιγράφει τα βήματα για τον υπολογισμό του αποτελέσματος
- **Σχεσιακός Λογισμός (relational calculus)**: Επιτρέπει στους χρήστες να περιγράψουν τι θέλουν αλλά όχι πώς να το υπολογίσουν

Αυτές οι τυπικές γλώσσες επηρέασαν τις εμπορικές γλώσσες (SQL, QBE) που θα δούμε στα επόμενα μαθήματα

Γλώσσες Ερωτήσεων

Γλώσσες Ερωτήσεων != Γλώσσες Προγραμματισμού!

- ✓ Δεν αναμένεται να είναι “Turing complete”.
- ✓ Δεν αναμένεται να χρησιμοποιηθούν για “δύσκολους υπολογισμούς”.
- ✓ Υποστηρίζουν εύκολη και αποδοτική προσπέλαση σε μεγάλα σύνολα δεδομένων.

Σχεσιακή Άλγεβρα

Σχεσιακή άλγεβρα: έναν απλό τρόπο δημιουργίας νέων σχέσεων από υπάρχουσες.

Ένα σύνολο από πράξεις που όταν εφαρμοστούν σε σχέσεις (πίνακες) μας δίνουν νέες σχέσεις

Σχεσιακή Άλγεβρα

Μια ερώτηση εφαρμόζεται σε ένα στιγμιότυπο σχέσης και το αποτέλεσμα της ερώτησης είναι πάλι ένα στιγμιότυπο σχέσης

- Το σχήμα της σχέσης εισόδου είναι ορισμένο
- Το σχήμα του αποτελέσματος είναι επίσης ορισμένο

Σχεσιακή Άλγεβρα

Οι πράξεις τις σχεσιακής άλγεβρας:

1. Πράξεις που αφαιρούν κομμάτια από μια σχέση είτε επιλέγοντας γραμμές (σ) είτε προβάλλοντας στήλες (π)
2. Οι συνηθισμένες πράξεις συνόλου: ένωση, τομή, διαφορά
3. Πράξεις που συνδυάζουν πλειάδες από δύο σχέσεις
4. Μετονομασία γνωρισμάτων

Επιλογή (σ)

Η πράξη της επιλογής (select)

Επιλογή ενός υποσυνόλου των πλειάδων μιας σχέσης που ικανοποιεί μια συνθήκη επιλογής

$\sigma_{<\text{συνθήκη επιλογής}>} (<\text{όνομα σχέσης}>)$

Το σχήμα εξόδου είναι ίδιο με το σχήμα εισόδου

Επιλογή (σ)

Επιλογή ενός υποσυνόλου των πλειάδων μιας σχέσης που ικανοποιεί μια συνθήκη επιλογής

$\sigma_{<\text{συνθήκη επιλογής}>}(<\text{όνομα σχέσης}>)$

<συνθήκη επιλογής>

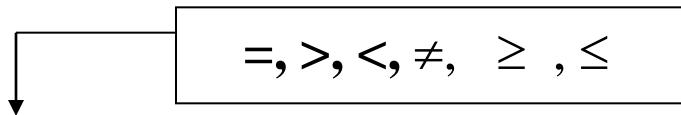
προτάσεις της μορφής

<όνομα γνωρίσματος>

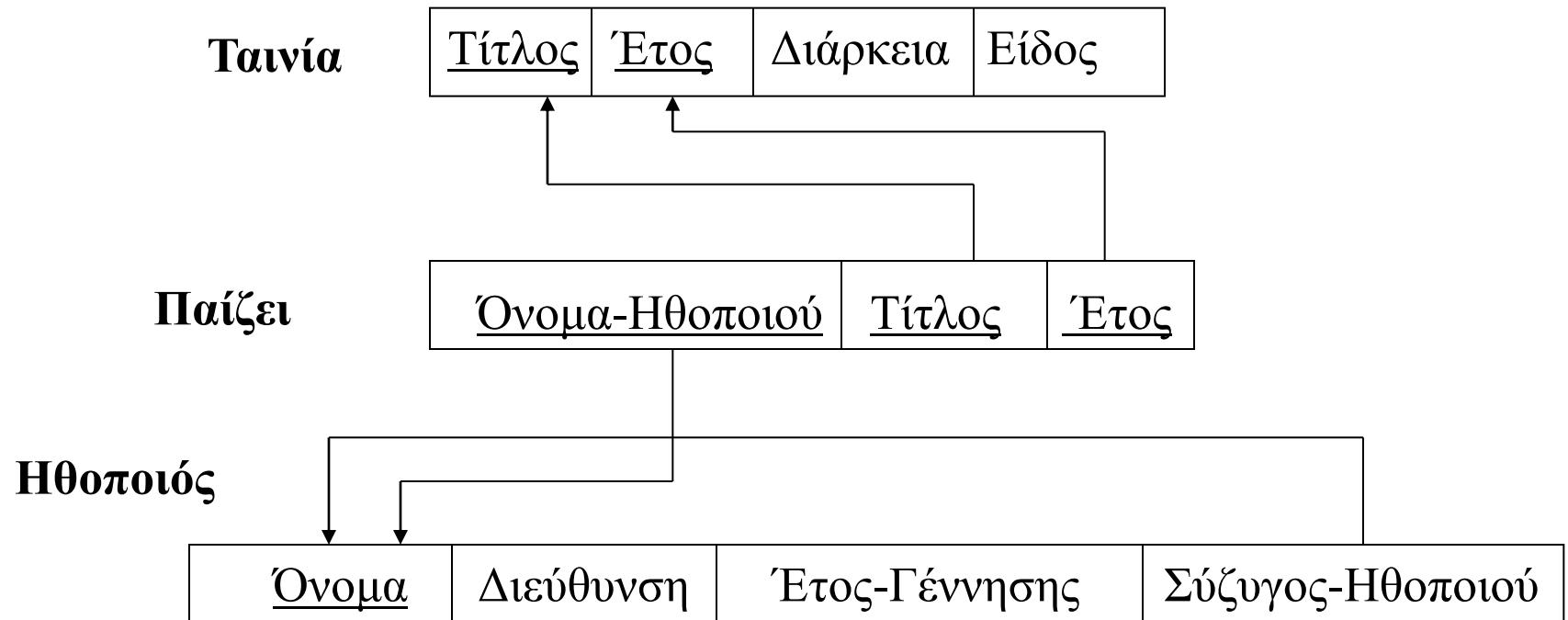
<τελεστής σύγκρισης>

<όνομα γνωρίσματος> ή <σταθερή τιμή από το πεδίο ορισμού του γνωρίσματος>

συνδυασμένες με AND, OR, NOT

Επιλογή (σ)

Επιλογή (σ)

Παραδείγματα

τίτλος	χρόνος	διάρκεια	είδος
Star Wars	1997	124	έγχρωμη
Mighty Ducks	1991	104	έγχρωμη
Wayne's World	1992	95	έγχρωμη

1. Ταινίες με διάρκεια μεγαλύτερη των 100 λεπτών)

σ διάρκεια > 100 (Ταινία)

τίτλος	χρόνος	διάρκεια	είδος
Star Wars	1997	124	έγχρωμη
Mighty Ducks	1991	104	έγχρωμη

Επιλογή (σ)

τίτλος	χρόνος	διάρκεια	είδος
Star Wars	1997	124	έγχρωμη
Mighty Ducks	1991	104	έγχρωμη
Wayne's World	1992	95	έγχρωμη

2. Ταινίες με διάρκεια μεγαλύτερη των 100 λεπτών που γυρίστηκαν μετά το 1995

σ διάρκεια > 100 AND χρόνος > 1995 (Ταινία)

τίτλος	χρόνος	διάρκεια	είδος
Star Wars	1997	124	έγχρωμη

Επιλογή (σ)

- Η συνθήκη επιλογής εφαρμόζεται ανεξάρτητα σε κάθε πλειάδα
- Ο τελεστής είναι **μοναδιαίος**
- Ο **βαθμός** της σχέσης που προκύπτει ίδιος με τον βαθμό της αρχικής σχέσης
- **Πλήθος πλειάδων** μικρότερο ή ίσο με την αρχική σχέση: ποσοστό που επιλέγονται - **επιλεκτικότητα (selectivity)**

Επιλογή (σ)

Ιδιότητες

Αντιμεταθετική

$$\sigma_{<\sigma_{uv\theta 1}>} (\sigma_{<\sigma_{uv\theta 2}>} (R)) = \sigma_{<\sigma_{uv\theta 2}>} (\sigma_{<\sigma_{uv\theta 1}>} (R))$$

- $\sigma_{<\sigma_{uv\theta 1}>} (\sigma_{<\sigma_{uv\theta 2}>} (\dots \sigma_{<\sigma_{uv\theta n}>} (R) \dots)) =$

$$\sigma_{<\sigma_{uv\theta 1}>} \text{ AND } <\sigma_{uv\theta 2}> \dots \text{ AND } <\sigma_{uv\theta n}> (R)$$

Προβολή (π)

Η πράξη της προβολής (project)

Επιλογή συγκεκριμένων στηλών (γνωρισμάτων)

$\pi_{<\text{λίστα γνωρισμάτων}>}(<\text{όνομα σχέσης}>)$

Το σχήμα εξόδου καθορίζεται από τη λίστα γνωρισμάτων

Προβολή (π)

Παραδείγματα

τίτλος	χρόνος	διάρκεια	είδος
Star Wars	1997	124	έγχρωμη
Mighty Ducks	1991	104	έγχρωμη
Wayne's World	1992	95	έγχρωμη

Προβολή (π)

1. Τίτλος, χρόνος, διάρκεια των ταινιών

π τίτλος, χρόνος, διάρκεια (Ταινία)

τίτλος	χρόνος	διάρκεια
Star Wars	1997	124
Mighty Ducks	1991	104
Wayne's World	1992	95

Προβολή (π)

2. Είδος ταινιών

$\pi_{\text{είδος}}$ (Ταινία)

είδος

έγχρωμη

Προσοχή: απαλοιφή διπλότιμων

Γιατί;

Με βάση τον ορισμό το αποτέλεσμα είναι σχέση (δηλαδή, **σύνολο πλειάδων**)

Προβολή (π)

- Τα γνωρίσματα έχουν την ίδια διάταξη
- Ο τελεστής είναι **μοναδιαίος**
- Ο **βαθμός** της σχέσης είναι ίσος με τον αριθμό γνωρισμάτων στη <λίστα γνωρισμάτων>
- **Πλήθος πλειάδων** μικρότερο ή ίσο (πότε;) με την αρχική σχέση

Προβολή (π)

Ιδιότητες

- αντιμεταθετική;
- $\pi_{<\lambda\text{ιστα1}>}(\pi_{<\lambda\text{ιστα2}>}(R)) = ?$

Παράδειγμα

Παράδειγμα

Διάρκειες μεγαλύτερες των 100 λεπτών

$\pi_{\text{διάρκεια}} (\sigma_{\text{διάρκεια} > 100} \text{ (Ταινία)})$

διάρκεια

124

104

Πράξεις Συνόλων

Πράξεις συνόλου

1. Ένωση (\cup)
2. Τομή (\cap)
3. Διαφορά (-)

Συμβατότητα ως προς την ένωση

Δύο σχέσεις $R(A_1, A_2, \dots, A_n)$ και $S(B_1, B_2, \dots, B_n)$ είναι συμβατές ως προς την ένωση όταν

1. Έχουν τον ίδιο βαθμό n
2. $\forall i, \text{dom}(A_i) = \text{dom}(B_i)$

Πράξεις Συνόλων

- Σύμβαση: η προκύπτουσα σχέση έχει τα ίδια ονόματα γνωρισμάτων με την πρώτη σχέση
- Απαλοιφή διπλότιμων

Παραδείγματα

	A	B				
R	1	2	$\sigma_{A > B}(R)$			
	1	4				
	2	1	$\Pi_A(R)$			
	6	5	$R \cup S$	$R \cap S$	$R - S$	$S - R$
S	B	C				
	2	3				
	2	5				
	1	4				

Παράδειγμα

ΠΙΤΣΑ(ΟΝΟΜΑ, ΣΥΣΤΑΤΙΚΟ)

ΑΡΕΣΕΙ(ΦΟΙΤΗΤΗΣ, ΣΥΣΤΑΤΙΚΟ)

ΣΕΡΒΙΡΕΙ(ΜΑΓАЗΙ, ΟΝΟΜΑ-ΠΙΤΣΑΣ)

Παράδειγμα

ΠΙΤΣΑ

ONOMA ΣΥΣΤΑΤΙΚΟ

Vegetarian μανιτάρι

Vegetarian ελιά

Χαβάη ανανάς

Χαβάη ζαμπόν

Σπέσιαλ ζαμπόν

Σπέσιαλ μπέικον

Σπέσιαλ μανιτάρι

Ελληνική ελιά

ΑΡΕΣΙ

ΦΟΙΤΗΤΗΣ

ΣΥΣΤΑΤΙΚΟ

Δημήτρης

μανιτάρι

Κώστας

ζαμπόν

Μαρία

ελιά

Κατερίνα

μανιτάρι

Μαρία

ζαμπόν

Δημήτρης

μπέικον

ΣΕΡΒΙΡΕΙ

ΜΑΓАЗΙ ΟΝΟΜΑ-ΠΙΤΣΑΣ

Roma Vegetarian

Roma Σπέσιαλ

Napoli Vegetarian

Napoli Ελληνική

Pizza-Express Χαβάη

Pizza-Express Σπέσιαλ

Pizza-Express Ελληνική

Pizza-Place Σπέσιαλ

Παράδειγμα

ΠΙΤΣΑ(ΟΝΟΜΑ, ΣΥΣΤΑΤΙΚΟ)

ΑΡΕΣΕΙ(ΦΟΙΤΗΤΗΣ, ΣΥΣΤΑΤΙΚΟ)

ΣΕΡΒΙΡΕΙ(ΜΑΓАЗΙ, ΟΝΟΜΑ-ΠΙΤΣΑΣ)

1. *Tα συστατικά της πίτσας Σπέσιαλ*
2. *To συστατικό που αρέσει του λάχιστον σε ένα φοιτητή*

Παράδειγμα

ΠΙΤΣΑ(ΟΝΟΜΑ, ΣΥΣΤΑΤΙΚΟ)

ΑΡΕΣΕΙ(ΦΟΙΤΗΤΗΣ, ΣΥΣΤΑΤΙΚΟ)

ΣΕΡΒΙΡΕΙ(ΜΑΓΑΖΙ, ΟΝΟΜΑ-ΠΙΤΣΑΣ)

1. Ποιες πίτσες (όνομα) έχουν ως συστατικό το μανιτάρι
2. Ποιες πίτσες (όνομα) δεν έχουν ως συστατικό το μανιτάρι
3. Ποιες πίτσες (όνομα) έχουν ως συστατικό μανιτάρι ή ζαμπόν
4. Ποιες πίτσες (όνομα) έχουν ως συστατικό μανιτάρι και ζαμπόν
5. Ποιες πίτσες (όνομα) έχουν ως συστατικό μανιτάρι και δεν έχουν ζαμπόν

Σχεσιακή Άλγεβρα

Οι πράξεις τις σχεσιακής άλγεβρας:

- ✓ 1. Πράξεις που αφαιρούν κομμάτια από μια σχέση είτε επιλέγοντας γραμμές είτε προβάλλοντας στήλες
- ✓ 2. Οι συνηθισμένες πράξεις συνόλου - ένωση, τομή, διαφορά
- 3. Πράξεις που συνδυάζουν πλειάδες από δύο σχέσεις
- 4. Μετονομασία γνωρισμάτων

Μετονομασία

όνομα σε μια ενδιάμεση σχέση

R ←

Παράδειγμα

ΜΕΓΑΛΗΣ_ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ← σ διάρκεια > 100 (Ταινία)

Μετονομασία

- μετονομασία γνωρισμάτων

$R(\lambda\text{ιστα-με-νέα-ονόματα) \leftarrow$

Παράδειγμα

ΜΕΓΑΛΗΣ_ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ (όνομα ταινίας, έτος παραγωγής, διάρκεια, είδος) \leftarrow σ
διάρκεια > 100 (Ταινία)

όνομα ταινίας	έτος παραγωγής	διάρκεια	είδος
Star Wars	1997	124	έγχρωμη
Mighty Ducks	1991	104	έγχρωμη

Καρτεσιανό Γινόμενο

(ή χιαστί γινόμενο (cross product) ή χιαστί συνένωση (cross join))

$$R(A_1, A_2, \dots, A_n) \times S(B_1, B_2, \dots, B_m)$$

αποτέλεσμα η σχέση Q: $Q(A_1, A_2, \dots, A_n, B_1, B_2, \dots, B_m)$

- $n + m$ γνωρίσματα
- $n_R * n_S$ πλειάδες

Καρτεσιανό Γινόμενο

R

A	B
1	2
3	4

S

B'	C	D
2	5	6
4	7	8
9	10	11

R x S

A	B	B'	C	D
1	2	2	5	6
1	2	4	7	8
1	2	9	10	11
3	4	2	5	6
3	4	4	7	8
3	4	9	10	11

Παράδειγμα

ΠΙΤΣΑ(ΟΝΟΜΑ, ΣΥΣΤΑΤΙΚΟ)

ΑΡΕΣΕΙ(ΦΟΙΤΗΤΗΣ, ΣΥΣΤΑΤΙΚΟ)

ΣΕΡΒΙΡΕΙ(ΜΑΓАЗΙ, ΟΝΟΜΑ-ΠΙΤΣΑΣ)

1. Ποιες πίτσες (όνομα) έχουν κάποιο συστατικό που αρέσει στο φοιτητή Δημήτρη

Τις πίτσες που έχουν συστατικά που αρέσουν στον φοιτητή Δημήτρη

ΠΙΤΣΑ

ΟΝΟΜΑ **ΣΥΣΤΑΤΙΚΟ**

Vegetarian μανιτάρι

Vegetarian ελιά

Χαβάη ανανάς

Χαβάη ζαμπόν

Σπέσιαλ ζαμπόν

Σπέσιαλ μπέικον

Σπέσιαλ μανιτάρι

Ελληνική ελιά

ΑΡΕΣΕΙ

ΦΟΙΤΗΤΗΣ

Δημήτρης

Κώστας

Μαρία

Κατερίνα

Μαρία

Δημήτρης

Μαρία

ΣΥΣΤΑΤΙΚΟ

μανιτάρι

ζαμπόν

ελιά

μανιτάρι

ζαμπόν

μπέικον

ανανάς

ΟΝΟΜΑ **ΠΙΤΣΑ.ΣΥΣΤΑΤΙΚΟ** **ΦΟΙΤΗΤΗΣ** **ΑΡΕΣΕΙ.ΣΥΣΤΑΤΙΚΟ**

Vegetarian **μανιτάρι** **Δημήτρης** **μανιτάρι**

Vegetarian μανιτάρι Δημήτρης μπέικον

Vegetarian ελιά Δημήτρης μανιτάρι

Vegetarian ελιά Δημήτρης μπέικον

Χαβάη ανανάς Δημήτρης μανιτάρι

Χαβάη ανανάς Δημήτρης μπέικον

Χαβάη ζαμπόν Δημήτρης μανιτάρι

Χαβάη ζαμπόν Δημήτρης μπέικον

Σπέσιαλ ζαμπόν Δημήτρης μανιτάρι

Σπέσιαλ ζαμπόν Δημήτρης μπέικον

Σπέσιαλ μπέικον Δημήτρης μανιτάρι

Σπέσιαλ **μπέικον** **Δημήτρης** **μπέικον**

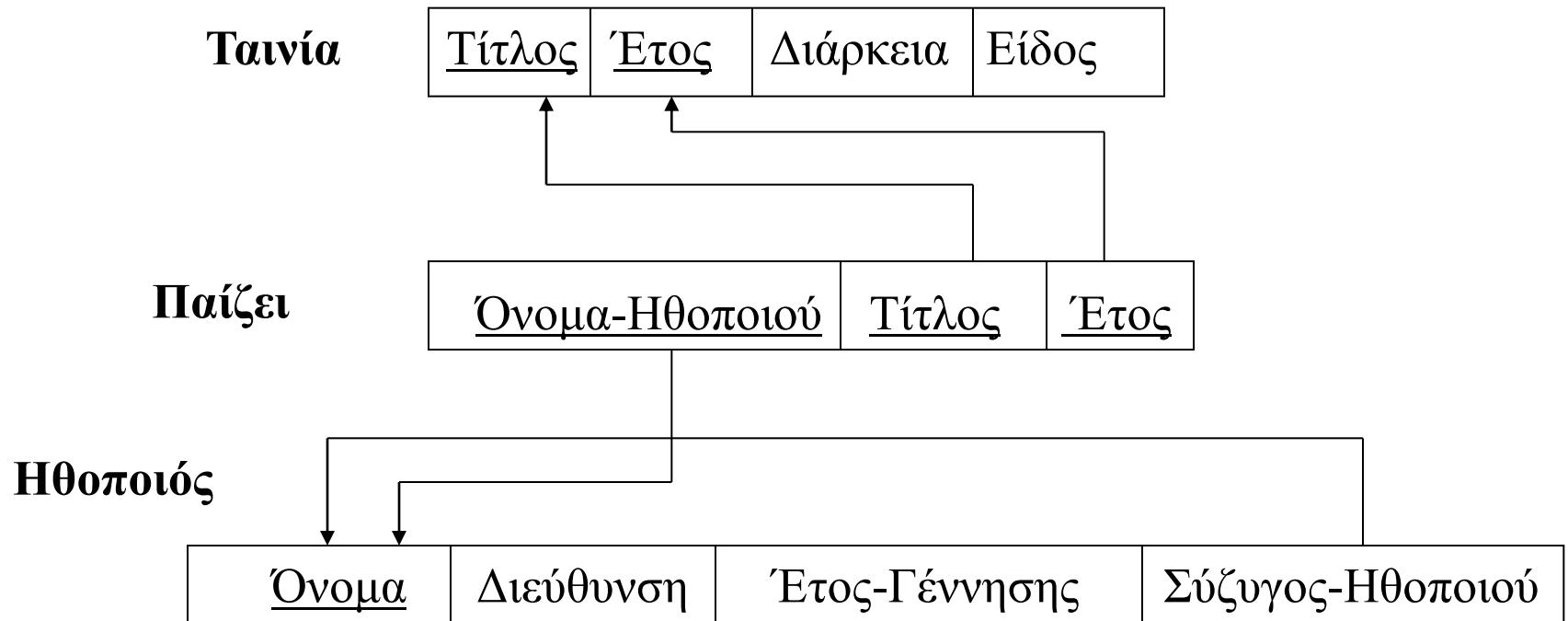
Σπέσιαλ **μανιτάρι** **Δημήτρης** **μανιτάρι**

Σπέσιαλ μανιτάρι Δημήτρης μπέικον

Ελληνική ελιά Δημήτρης μανιτάρι

Ελληνική ελιά Δημήτρης μπέικον

Παράδειγμα

Παράδειγμα

Για κάθε ηθοποιό το όνομα και τον τίτλο-έτος για όλες τις έγχρωμες ταινίες στις οποίες παίζει

Παράδειγμα

Ταινία

	Τίτλος	Έτος	Διάρκεια	Είδος
	Παραμύθι	1990	90	Έγχρωμη
	Παραμύθι	1930	120	Ασπρόμαυρη
	Φυγή	2000	98	Ασπρόμαυρη
	Άνοιξη	1998	101	Έγχρωμη

Παίζει

Όνομα-Ηθοποιού	Τίτλος	Έτος
Αλίκη Παππά	Παραμύθι	1930
Μαρία Γεωργίου	Παραμύθι	1990
Κώστας Χρήστου	Φυγή	2000
Μαρία Στεργίου	Άνοιξη	1998

Παράδειγμα

Ταινία

Ταινία.Τίτλος	Ταινία.Έτος	Διάρκεια	Είδος	Παίζει	Όνομα-Ηθοποιού	Παιζει.Τίτλος	Παιζει.Έτος
Παραμύθι	1990	90	Έγχρωμη	Αλίκη Παππά	Παραμύθι	1930	
Παραμύθι	1930	120	Ασπρόμαυρη	Μαρία Γεωργίου	Παραμύθι	1990	
Φυγή	2000	98	Ασπρόμαυρη	Κώστας Χρήστου	Φυγή	2000	
Άνοιξη	1998	101	Έγχρωμη	Μαρία Στεργίου	Άνοιξη	1998	
				Κατερίνα Αποστόλου	Φυγή	2000	

Ταινία.Τίτλος	Ταινία.Έτος	Διάρκεια	Είδος	Όνομα-Ηθοποιού	Παιζει.Τίτλος	Παιζει.Έτος
Παραμύθι	1990	90	Έγχρωμη	Αλίκη Παππά	Παραμύθι	1930
Παραμύθι	1990	90	Έγχρωμη	Μαρία Γεωργίου	Παραμύθι	1990
Παραμύθι	1990	90	Έγχρωμη	Κώστας Χρήστου	Φυγή	2000
Παραμύθι	1990	90	Έγχρωμη	Μαρία Στεργίου	Άνοιξη	1998
Παραμύθι	1990	90	Έγχρωμη	Κατερίνα Αποστόλου	Φυγή	2000
Παραμύθι	1930	120	Ασπρόμαυρη	Αλίκη Παππά	Παραμύθι	1930
Παραμύθι	1990	120	Ασπρόμαυρη	Μαρία Γεωργίου	Παραμύθι	1990
Παραμύθι	1930	120	Ασπρόμαυρη	Κώστας Χρήστου	Φυγή	2000
Παραμύθι	1930	120	Ασπρόμαυρη	Μαρία Στεργίου	Άνοιξη	1998
Παραμύθι	1930	120	Ασπρόμαυρη	Κατερίνα Αποστόλου	Φυγή	2000
Φυγή	2000	98	Ασπρόμαυρη	Αλίκη Παππά	Παραμύθι	1930
...						

Παράδειγμα

Για κάθε ηθοποιό το όνομα και τον τίτλο-έτος για όλες τις έγχρωμες ταινίες στις οποίες παίζει

π όνομα, τίτλος, έτος $(\sigma_{\text{είδος} = \text{"έγχρωμη"}} \text{ AND } \text{Παίζει.τίτλος} = \text{Ταινία.τίτλος} \text{ AND }$
 $\text{Παίζει.έτος} = \text{Ταινία.έτος}$ $(\text{Παίζει} \times \text{Ταινία}))$

ή

π όνομα, τίτλος, έτος $(\sigma_{\text{Παίζει.τίτλος} = \text{Ταινία.τίτλος}} \text{ AND } \text{Παίζει.έτος}$
 $= \text{Ταινία.έτος}$ $(\text{Παίζει} \times (\sigma_{\text{είδος} = \text{"έγχρωμη"}} (\text{Ταινία})))$

Συνένωση (join)

(ή θήτα συνένωση) (join)

συνδυασμός σχετιζόμενων πλειάδων

$R \bowtie_{\text{<συνθήκη συνένωσης>}} S$

($\equiv \sigma_{\text{<συνθήκη συνένωσης>}} (R \times S)$)

Συνθήκη συνένωσης

Προτάσεις της μορφής

$A_i <\text{τελεστής σύγκρισης}> B_j$

=, >, <, ≠, ≥ , ≤

όπου A_i γνώρισμα της R , B_j γνώρισμα της S , και $\text{dom}(A_i) = \text{dom}(B_j)$
συνδυασμένες με AND

Συνένωση

- το αποτέλεσμα είναι οι συνδυασμοί πλειάδων που ικανοποιούν τη συνθήκη
- η συνθήκη αποτιμάται για κάθε συνδυασμό
- αποτέλεσμα σχέση Q με $n + m$ γνωρίσματα
- πλειάδες με τιμή $null$ σε γνώρισμα συνένωσης δεν εμφανίζονται στο αποτέλεσμα

Συνένωση

U $\bowtie_{A < D}$ **V**

U **V**

A	B	C
1	2	3
6	7	8
9	7	8

B'	C'	D
2	3	4
2	3	5
7	8	10

A	B	C	B'	C'	D
1	2	3	2	3	4
1	2	3	2	3	5
1	2	3	7	8	10
6	7	8	7	8	10
9	7	8	7	8	10

U \bowtie **A < D AND U.B ≠ V.B** **V**

Παράδειγμα

Για κάθε ηθοποιό το όνομα και τον τίτλο-έτος για όλες τις έγχρωμες ταινίες στις οποίες παίζει

π όνομα, τίτλος, έτος (σ Παίζει.τίτλος = Ταινία.τίτλος AND Παίζει.έτος = Ταινία.έτος) (Παίζει x (σ είδος = "έγχρωμη" (Ταινία)))

π όνομα, τίτλος, έτος (Παίζει $\triangleright\triangleleft$ Παίζει.τίτλος = Ταινία.τίτλος AND Παίζει.έτος = Ταινία.έτος) (σ είδος = "έγχρωμη" (Ταινία))

Επανάληψη

Σχεσιακή άλγεβρα – ένα σύνολο τελεστών που εφαρμόζονται πάνω σε σχέσεις (πίνακες) και έχουν ως αποτέλεσμα σχέσεις

επιλογή (σ)

προβολή (π)

ένωση (\cup)

διαφορά (-)

καρτεσιανό γινόμενο (x)

συνένωση \bowtie

Παραδείγματα

R	A1	B1	C1	S	A2	B2	C2
	4	2	4		3	1	2
	1	3	6		2	6	4
	2	8	9		1	3	6

1. Τις πλειάδες της R για τις οποίες η τιμή του A1 είναι μεγαλύτερη από τουλάχιστον μια τιμή του A2 της S
2. Τις πλειάδες της R για τις οποίες η τιμή του A1 είναι μεγαλύτερη από όλες τις τιμές του A2 της S

Συνένωση Ισότητας (equijoin)

όταν χρησιμοποιείται μόνο τελεστής ισότητας

Συνθήκη συνένωσης

Προτάσεις της μορφής

$$A_i = B_j$$

όπου A_i γνώρισμα της R , B_j γνώρισμα της S , και $\text{dom}(A_i) = \text{dom}(B_j)$
συνδυασμένες με AND

Συνένωση Ισότητας

R

A	B
1	2
3	4

S

B'	C	D
2	5	6
4	7	8
9	10	11

A	B	B'	C	D
1	2	2	5	6
3	4	4	7	8

$$\mathbf{R} \triangleright\triangleleft \mathbf{S}$$
$$\mathbf{R.B} = \mathbf{S.B}$$

Φυσική Συνένωση (natural join)

συνένωση ισότητας όπου παραλείπουμε το γνώρισμα της δεύτερης σχέσης από το αποτέλεσμα

όταν διαφορετικό όνομα - μετονομασία

$$R *_{(\lambda\text{ίστα1}, \lambda\text{ίστα2})} S$$

επιλεκτικότητα συνένωσης: μέγεθος αποτελέσματος / ($n_r * n_s$)

τα κοινά γνωρίσματα εμφανίζονται μόνο μια φορά

Φυσική Συνένωση

R		S			R * S			
A	B	B	C	D	A	B	C	D
1	2	2	5	6	1	2	5	6
3	4	4	7	8	3	4	7	8
		9	10	11				

Φυσική Συνένωση

U * V

A	B	C
1	2	3
6	7	8
9	7	8

V

B	C	D
2	3	4
2	3	5
7	8	10

A	B	C	D
1	2	3	4
1	2	3	5
6	7	8	10
9	7	8	10

Παράδειγμα

Για κάθε ηθοποιό το όνομα και τον τίτλο-έτος για όλες τις έγχρωμες ταινίες στις οποίες παίζει

π όνομα, τίτλος, έτος (σ Παίζει.τίτλος = Ταινία.τίτλος AND Παίζει.έτος = Ταινία.έτος) (Παίζει x (σ είδος = “έγχρωμη” (Ταινία)))

π όνομα, τίτλος, έτος (σ Παίζει $\triangleright \triangleleft$ Παίζει.τίτλος = Ταινία.τίτλος AND Παίζει.έτος = Ταινία.έτος) (σ είδος = “έγχρωμη” (Ταινία))

π όνομα, τίτλος, έτος (σ Είδος = “έγχρωμη” (Ταινία)))

είναι η τρίτη έκφραση πριν την προβολή ισοδύναμη των άλλων δύο;

Παράδειγμα

	A	B
--	---	---

	1	2
--	---	---

R	
---	--

	1	4
--	---	---

	2	1
--	---	---

	6	5
--	---	---

S	B	C
---	---	---

	2	3
--	---	---

	2	5
--	---	---

	1	4
--	---	---

 $R \times S$ $R \bowtie_{R.a \geq S.b} S$ $R \bowtie_{R.a = S.b} S$ $R * S$

Σχεσιακή Άλγεβρα

Πλήρες σύνολο πράξεων

επιλογή (σ)

προβολή (π)

ένωση (\cup)

διαφορά (-)

καρτεσιανό γινόμενο (x)

Επίσης

τομή (\cap)

συνένωση \bowtie

συνένωση ισότητας

φυσική συνένωση (*)

Παράδειγμα

ΠΙΤΣΑ(ΟΝΟΜΑ, ΣΥΣΤΑΤΙΚΟ)

ΑΡΕΣΕΙ(ΦΟΙΤΗΤΗΣ, ΣΥΣΤΑΤΙΚΟ)

ΣΕΡΒΙΡΕΙ(ΜΑΓАЗΙ, ΟΝΟΜΑ-ΠΙΤΣΑΣ)

1. Τις πίτσες (όνομα) που έχουν **τουλάχιστον δύο διαφορετικά συστατικά**.

Τις πίτσες που έχουν τουλάχιστον δύο διαφορετικά συστατικά

ΠΙΤΣΑ

ΟΝΟΜΑ **ΣΥΣΤΑΤΙΚΟ**

Vegetarian μανιτάρι

Vegetarian ελιά

Χαβάη ανανάς

Χαβάη ζαμπόν

Σπέσιαλ ζαμπόν

Σπέσιαλ μπέικον

Σπέσιαλ μανιτάρι

Ελληνική ελιά

ΟΝΟΜΑ1

Vegetarian

Vegetarian

Vegetarian

Vegetarian

Vegetarian

Vegetarian

Vegetarian

Vegetarian

Vegetarian

ΣΥΣΤΑΤΙΚΟ1

μανιτάρι

μανιτάρι

μανιτάρι

μανιτάρι

μανιτάρι

μανιτάρι

μανιτάρι

μανιτάρι

ελιά

ΟΝΟΜΑ2

Vegetarian

Vegetarian

Χαβάη

Ζαμπόν

Σπέσιαλ

μπέικον

Σπέσιαλ

Ελληνική

Vegetarian

...

μανιτάρι

ελιά

Χαβάη

Ζαμπόν

Σπέσιαλ

μπέικον

Σπέσιαλ

Ελληνική

ελιά

Παράδειγμα

ΠΙΤΣΑ(ΟΝΟΜΑ, ΣΥΣΤΑΤΙΚΟ)

ΑΡΕΣΕΙ(ΦΟΙΤΗΤΗΣ, ΣΥΣΤΑΤΙΚΟ)

ΣΕΡΒΙΡΕΙ(ΜΑΓАЗΙ, ΟΝΟΜΑ-ΠΙΤΣΑΣ)

1. Τις πίτσες (όνομα) που έχουν **τουλάχιστον δύο** διαφορετικά συστατικά.
2. Τις πίτσες που έχουν **μόνο ένα** συστατικό
3. Τις πίτσες (όνομα) που έχουν **ακριβώς δύο** διαφορετικά συστατικά
4. Τις πίτσες (όνομα) που έχουν **παραπάνω από δύο** διαφορετικά συστατικά
5. Τις πίτσες που έχουν όλα τα συστατικά που αρέσουν στον Δημήτρη → στη συνέχεια!!

Παράδειγμα

ΠΙΤΣΑ

ONOMA ΣΥΣΤΑΤΙΚΟ

Vegetarian μανιτάρι

Vegetarian ελιά

Χαβάη ανανάς

Χαβάη ζαμπόν

Σπέσιαλ ζαμπόν

Σπέσιαλ μπέικον

Σπέσιαλ μανιτάρι

Ελληνική ελιά

ΑΡΕΣΕΙ

ΦΟΙΤΗΤΗΣ ΣΥΣΤΑΤΙΚΟ

Δημήτρης μανιτάρι

Κώστας ζαμπόν

Μαρία ελιά

Κατερίνα μανιτάρι

Μαρία ζαμπόν

Δημήτρης πέικον

Μαρία ανανάς

ΣΕΡΒΙΡΕΙ

ΜΑΓΑΖΙ ΟΝΟΜΑ-ΠΙΤΣΑΣ

Roma Vegetarian

Roma Σπέσιαλ

Napoli Vegetarian

Napoli Ελληνική

Pizza-Express Χαβάη

Pizza-Express Σπέσιαλ

Pizza-Express Ελληνική

Pizza-Place Σπέσιαλ

Διαίρεση

$$R(Z) \quad \div \quad S(X), \quad X \subseteq Z$$

Το αποτέλεσμα είναι μια καινούργια σχέση $Q(Y)$ όπου $Y = Z - X$ και
 $t \in Q(Y)$ ανν

$\exists t_{R1} \in R, t_{R1}[Y] = t$ και

$\forall t_S \in S, \exists t_R \in R, t_R[X] = t_S$, και $t_R[Y] = t$

- αναλογία με τη διαίρεση ακεραίων

διαίρεση ακεραίων: R / S το αποτέλεσμα Q τέτοιο ώστε: $Q * S \leq R$

διαίρεση σχέσεων: $R \quad \div \quad S$ το αποτέλεσμα Q τέτοιο ώστε ...

«Με απλά λόγια, τις υπο-πλειάδες της Z που εμφανίζονται με όλες τις τιμές της X »

Διαίρεση

R	A	B
a ₁	b ₁	
a ₁	b ₃	S
a ₁	b₄	<u>B</u>
a ₂	b₂	b₂
a ₂	b₄	b₄
a ₃	b₂	Q

R ÷ S

$$Z = \{A, B\} \quad X = \{B\}$$

$$R(Z) \div S(X), \quad X \subseteq Z$$

Q(Y)?

$$Y = Z - X \quad Y = \{A\}$$

$$\textcolor{red}{t} \in Q, \exists t_{R1} \in R, \quad t_{R1}[Y] = \textcolor{red}{t}$$

$$\forall t_S \in S, \exists t_R \in R, \quad t_R[X] = t_S \quad \text{και} \quad t_R[Y] = \textcolor{red}{t}$$

Διαίρεση

R \div **S**

A	B	C
a ₁	b ₁	c ₁
a ₁	b ₁	c ₂
a ₂	b ₂	c ₂
a ₂	b ₁	c ₁
a ₂	b ₂	c ₁
a ₃	b ₁	c ₁
a ₃	b ₁	c ₂

Παράδειγμα

S
A
a₁
a₂
a₃

Διαίρεση

$\mathbf{R} \div \mathbf{S}$

R

A	B	C
a ₁	b ₁	c ₁
a ₁	b ₁	c ₂
a ₂	b ₂	c ₂
a ₂	b ₂	c ₃
a ₂	b ₂	c ₁
a ₃	b ₁	c ₁
a ₃	b ₁	c ₂

S

A	B
a ₁	b ₁
a ₂	b ₂

Διαίρεση

$$R \div S$$

παράδειγμα: βρες τις πίτσες που έχουν όλα τα συστατικά που αρέσουν στον Δημήτρη

R (ΠΙΤΣΑ)

S: Τα συστατικά που αρέσουν στον Δημήτρη

Q: Τα ονόματα από πίτσες που εμφανίζονται στη σχέση ΠΙΤΣΑ με όλα τα υπόλοιπα γνωρίσματα να παίρνουν **όλες τις τιμές** του S

ΠΙΤΣΑ

ΟΝΟΜΑ	ΣΥΣΤΑΤΙΚΟ
Vegetarian	μανιτάρι
Vegetarian	ελιά
Χαβάη	ανανάς
Χαβάη	ζαμπόν
Σπέσιαλ	ζαμπόν
Σπέσιαλ	μπέικον
Σπέσιαλ	μανιτάρι
Ελληνική	ελιά

ΑΡΕΣΕΙ

Φοιτητής	ΣΥΣΤΑΤΙΚΟ
Δημήτρης	μανιτάρι
Κώστας	ζαμπόν
Μαρία	ελιά
Κατερίνα	μανιτάρι
Μαρία	ζαμπόν
Δημήτρης	μπέικον
Μαρία	ανανάς

Δ_ΑΡΕΣΕΙ

ΣΥΣΤΑΤΙΚΟ
μανιτάρι
μπέικον

S

ΟΝΟΜΑ**Σπέσιαλ**

Διαίρεση

Ισοδύναμη έκφραση για το $Q(Y) \leftarrow R(Z) \div S(X)$

- Υπολογισμός των πλειάδων που δεν πρέπει να είναι στο αποτέλεσμα.

Μια πλειάδα γ αποκλείεται από το αποτέλεσμα αν και μόνον αν: όταν της συνάψουμε μια τιμή x από το S , η πλειάδα $\langle y, x \rangle$ δεν ανήκει στο R

$$T_1 \leftarrow (\pi_Y(R) \times S) - R$$

$$Q \leftarrow \pi_Y(R) - \pi_Y(T_1)$$

Τις πίτσες που έχουν όλα τα συστατικά που αρέσουν στον φοιτητή Δημήτρη

ΠΙΤΣΑ

ΟΝΟΜΑ	ΣΥΣΤΑΤΙΚΟ
Vegetarian	μανιτάρι
Vegetarian	ελιά
Χαβάη	ανανάς
Χαβάη	ζαμπόν
Σπέσιαλ	ζαμπόν
Σπέσιαλ	μπέικον
Σπέσιαλ	μανιτάρι
Ελληνική	ελιά

Δ_ΑΡΕΣΕΙ

ΣΥΣΤΑΤΙΚΟ

μανιτάρι

μπέικον

$$T_1 \leftarrow (\pi_{\gamma}(R) \times S) - R$$

ΟΝΟΜΑ	ΣΥΣΤΑΤΙΚΟ
Vegetarian	μανιτάρι
Vegetarian	μπέικον
Χαβάη	μανιτάρι
Χαβάη	μπέικον
Σπέσιαλ	μανιτάρι
Σπέσιαλ	μπέικον
Ελληνική	μανιτάρι
Ελληνική	μπέικον

Διαίρεση

$$R \div S$$

Χρήσιμη όταν **για κάθε**,

παράδειγμα: βρες τον ηθοποιό που παίζει σε όλες (σε κάθε) ταινία που παίζει και ο George Clooney.

R (Παίζει): Όλοι οι ηθοποιοί και οι ταινίες που παίζουν

S: Όλες τις ταινίες που παίζει ο George Clooney

Q: Οι ηθοποιοί που (το όνομα τους) εμφανίζονται στη σχέση Παίζει

(R) με υπόλοιπα γνωρίσματα να πάίρνουν **όλες τις τιμές** του **S**

Διαίρεση

παράδειγμα: Βρες τον ηθοποιό που παίζει σε όλες (σε κάθε) ταινία που παίζει και ο George Clooney.

S: Όλες τις ταινίες που παίζει ο George Clooney

Q: Οι ηθοποιοί που (το όνομα τους) εμφανίζονται στη σχέση Παίζει (R) με υπόλοιπα γνωρίσματα να παίρνουν όλες τις τιμές του S

$S \leftarrow \pi_{\text{τίτλος, έτος}} (\sigma_{\text{Όνομα Ηθοποιού = George Clooney}} (\text{Παίζει}))$

$Q \leftarrow \text{Παίζει} \setminus S$

Χωρίς να χρησιμοποιήσω την πράξη της διαίρεσης;

Διαίρεση

Παράδειγμα (εφαρμογή ισοδύναμης έκφρασης): Βρες τον ηθοποιό που παιζει σε όλες (σε κάθε) ταινία που παιζει και ο George Clooney.

Μια πλειάδα γ αποκλείεται από το αποτέλεσμα ανν όταν τις συνάψουμε μια τιμή x από το S , η πλειάδα $\langle y, x \rangle$ δεν ανήκει στο R

$$T_1 \leftarrow (\pi_Y(R) \times S) - R$$

$$Q \leftarrow \pi_Y(R) - \pi_Y(T_1)$$

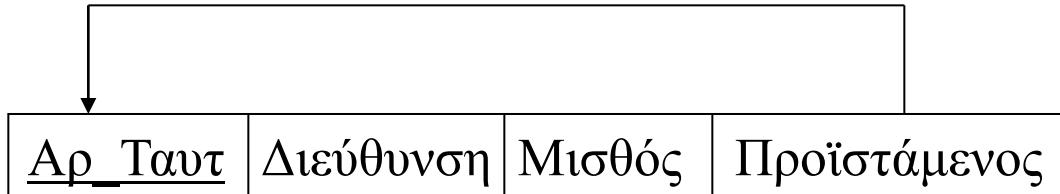
$S \leftarrow \pi_{\text{τίτλος}, \text{έτος}}(\sigma[\text{Όνομα Ηθοποιού} = \text{George Clooney}] \text{ (Παίζει)})$

$T_1 \leftarrow (\pi_{\eta\thetaοποιός}(\text{Παίζει}) \times S) - \text{Παίζει}$ (μένουν μόνο οι ηθοποιοί που δεν παίζουν σε κάποια ταινία που παίζει ο Clooney!)

$Q \leftarrow \pi_{\eta\thetaοποιός}(\text{Παίζει}) - \pi_{\eta\thetaοποιός}(T_1)$

Αναδρομική Κλειστότητα

R

Δεν είναι δυνατόν να βρούμε όλους τους υφισταμένους που επιτηρεί σε οποιοδήποτε επίπεδο ένας συγκεκριμένος προϊστάμενος (π.χ., Ar_Taut = M20200)

$\Pi_1(\text{Προϊστ}1) \leftarrow \pi_{\text{Ar_Ταυτ}} (\sigma_{\text{Προϊστάμενος} = \text{M20200}}(R))$

$\Pi_2(\text{Προϊστ}2) \leftarrow \pi_{\text{Ar_Ταυτ}} (\Pi_1 \triangleright \triangleleft \text{Προϊστ}1 = \text{Προϊστάμενος}(R))$

Παρόμοια, μπορώ να βρω πχ τους συμπρωταγωνιστές του George Clooney (ηθοποιούς που έπαιξαν σε τουλάχιστον μια ταινία μαζί του), τους συμπρωταγωνιστές των συμπρωταγωνιστών του κλπ άλλα μέχρι ένα βάθος

Εξωτερική Συνένωση

Όταν θέλουμε να κρατήσουμε στο αποτέλεσμα όλες τις πλειάδες - και αυτές που δεν ταιριάζουν) είτε της σχέσης στα αριστερά (**αριστερή εξωτερική συνένωση**) είτε της σχέσης στα δεξιά (**δεξιά εξωτερική συνένωση**)

R		S		R * S					
A	C	A	B	A	C	B	A	C	B
1	6	1	3	1	6	3	1	6	3
2	4	1	5	1	6	5	1	6	5
3	9						2	4	null
								3	null
									9

Παράδειγμα

MACHINE(mname, ipaddr, os)

EVENT(a-ipaddr, v-ipaddr, date)

MACHINE περιέχει πληροφορία για τη μηχανή (του attacker ή του θύματος) – όνομα, ip address, λειτουργικό σύστημα)

EVENT περιέχει πληροφορίες για την επίθεση – ip address attacker, ip address victim (θύματος), ημερομηνία)

1. Τι λίστα των θυμάτων (v-ipaddr) που δέχθηκαν επίθεση στις 3/11/2012
2. Τα λειτουργικά συστήματα που χρησιμοποιήθηκαν για να γίνει επίθεση στο θύμα '10.10.10.2'

Παράδειγμα

Τι επιστρέφει η ερώτηση με απλά λόγια – ποιο είναι το αποτέλεσμα στον παρακάτω πίνακα

$$\pi_{a-ipaddr, v-ipaddr}(\text{EVENT}) \div \pi_{v-ipaddr}[\sigma_{a-ipaddr='9.9.9.9'}(\text{EVENT})]$$

EVENT	a-ipaddr	v-ipaddr	date
	9.9.9.1	10.10.10.2	2/1/2012
	9.9.9.2	10.10.10.1	2/2/2012
	9.9.9.2	10.10.10.3	2/2/2012
	9.9.9.9	10.10.10.4	2/3/2012
	9.9.9.9	10.10.10.3	2/4/2012
	9.9.9.10	10.10.10.3	2/5/2012
	9.9.9.10	10.10.10.4	2/6/2012

Παραδείγματα

ΠΡΟΤΙΜΑ(Π-ΠΟΤΗΣ, Π-ΜΠΥΡΑ)

ΣΥΧΝΑΖΕΙ(ΣΥ-ΠΟΤΗΣ, ΣΥ-ΜΑΓΑΖΙ)

ΣΕΡΒΙΡΕΙ(ΣΕ-ΜΑΓΑΖΙ, ΣΕ-ΜΠΥΡΑ)

1. *Tους πότες που προτιμούν τη μπύρα «Guinness»*
2. *Tους πότες που συχνάζουν σε μαγαζιά που σερβίρουν μπύρα «Guinness»*
3. *Tα μαγαζιά που σερβίρουν μπύρα «Guinness» ή μπύρα «Leffe Brune» ή και τα δύο*
4. *Tα μαγαζιά που σερβίρουν μπύρα «Guinness» και μπύρα «Leffe Brune»*
5. *Tα μαγαζιά που σερβίρουν μόνο μπύρα «Guinness»*
6. *Μαγαζιά που σερβίρουν τουλάχιστον δύο διαφορετικές μπύρες. (μόνο μία;)*
7. *Μαγαζιά που σερβίρουν ακριβώς δύο διαφορετικές μπύρες.*
8. *Tα μαγαζιά που σερβίρουν μπύρες που προτιμά ο πότης «Δημήτρης».*
9. *Tα μαγαζιά που σερβίρουν όλες τις μπύρες που προτιμά ο «Δημήτρης».*

ΠΡΟΤΙΜΑ(Π-ΠΟΤΗΣ, Π-ΜΠΥΡΑ)

ΣΥΧΝΑΖΕΙ(ΣΥ-ΠΟΤΗΣ, ΣΥ-ΜΑΓΑΖΙ)

ΣΕΡΒΙΡΕΙ(ΣΕ-ΜΑΓΑΖΙ, ΣΕ-ΜΠΥΡΑ)

ΣΥΧΝΑΖΕΙ

ΣΥ-ΠΟΤΗΣ ΣΥ-ΜΑΓΑΖΙ

Δημήτρης Ζυθοπωλείο

Δημήτρης BeeRock

Κώστας Ζυθοπωλείο

Κατερίνα GreenRose

Κατερίνα Lancelot

Μαρία BeeRock

Μαρία Lancelot

Άννα Ζυθοπωλείο

ΠΡΟΤΙΜΑ

Π-ΠΟΤΗΣ Π-ΜΠΥΡΑ

Δημήτρης Guinness

Δημήτρης Αμστελ

Μαρία Corona

Κώστας Fix

Κώστας Leffe Brune

Κώστας Guinness

Κατερίνα Leffe Brune

Μαρία Fix

Άννα Kaiser

Μαρία Guinness

Δημήτρης Corona

ΣΕΡΒΙΡΕΙ

ΣΕ-ΜΑΓΑΖΙ ΣΕ-ΜΠΥΡΑ

Ζυθοπωλείο Guinness

Ζυθοπωλείο Αμστελ

BeeRock Fix

BeeRock GreenRose

Lancelot Fix

GreenRose Guinness

GreenRose Leffe Brune

GreenRose Fix

Παραδείγματα

- Τις ταινίες (όλα τα γνωρίσματα) που γυρίστηκαν το 2005
- Μόνο τον τίτλο των ταινιών που γυρίστηκαν το 2005
- Τους ηθοποιούς (ονόματα) που έπαιξαν σε ταινίες που γυρίστηκαν το 2005
- Τους ηθοποιούς (ονόματα) που έπαιξαν σε ταινίες που γυρίστηκαν το 2005, αλλά δεν έπαιξαν σε καμία ταινία που γυρίστηκε το 2004
- Για κάθε ηθοποιό το όνομα του και τον τίτλο-έτος για όλες τις (έγχρωμες) ταινίες στις οποίες παίζει μαζί με τον σύζυγο του/της

Ερωτήσεις;